Raport për rezultatet e konsultimeve publike

1. Titulli i draft aktit

Projektvendimi “Për miratimin e skemës kombëtare të certifikimit të sigurisë kibernetike”.

2. Kohëzgjatja e konsultimeve

Specifikoni kohëzgjatjen e përgjithshme të konsultimeve publike sa i përket ditëve të punës, përfshirë datën e hapjes dhe mbylljes së konsultimeve publike; nëse kohëzgjatja ishte më e shkurtër se 20 ditë pune e paraparë me ligj, jepni arsye për shkurtimin e kohëzgjatjes.

Projektvendimi “Për miratimin e skemës kombëtare të certifikimit të sigurisë kibernetike” nuk është publikuar në RENJK, por janë zhvilluar takime konsultative, të organizuara nga AKSK, në datat 4-5 Qershor 2025, me grupet e interesit.

3. Metoda e konsultimit

Listoni të gjitha metodat e konsultimit të përdorura, të tilla si konsultimet elektronike (Regjistri Elektronik, posta elektronike, faqet e internetit, etj.), Takimet publike, seancat e organeve këshilluese…, dhe siguroni informacione për afatin kohor, kohëzgjatjen dhe afatet e tyre. Shpjegoni se si u shpërnda informacioni mbi konsultimet e hapura, si u ftuan palët e interesuara të kontribuojnë. Përfshini gjithashtu aktivitete nga konsultimet paraprake nëse janë organizuar të tilla).

Në datën 27.5.2025, Autoriteti publikoi për konsultim në faqen zyrtare të tij (www.aksk.gov.al), projektvendimin "Për miratimin e skemës kombëtare të certifikimit të sigurisë kibernetike", Gjithashtu Autoriteti në datat 4 dhe 5 Qershor 2025, organizoi në ambientet e AKSK takime konsultative lidhur me projektvendimin, ku morën pjesë përfaqësues nga infrastrukturat kritike dhe të rëndësishme të informacionit (duke përfshirë BSH, banka të nivelit të dytë, AKSHI, MIE, OST etj), kompani që ofrojnë, prodhojnë produkte dhe shërbime TIK, ekspertë të pavarur, përfaqësues të Drejtorisë së Përgjithshme të Akreditimit dhe përfaqësues të Inspektoriatit Shtetëror të Mbikëqyrjes së Tregut, si subjekte përgjegjëse për zbatimin e këtij projektvendimi.

Grupet e interesit u njoftuan nga AKSK në formë shkresore, përkatësisht me shkresat nr. 1955 prot, datë 30.5.2025, shkresës nr. 1956 prot, datë 30.5.2026 “Ftesë për pjesëmarrje në konsultimin publik të projektvendimit të skemës kombëtare të certifikimit të sigurisë kibernetike” si dhe nëpërmjet emailit.

Qëllimi kryesor i këtyre takimeve ishte prezantimi dhe njohja me projektvendimin “Për miratimin e Skemës Kombëtare të Certifikimit të Sigurisë Kibernetike” nga ana e pjesëmarrësve si dhe dhënia e komenteve dhe sugjerimeve nga ana e tyre. Vlen të theksohet se nga ana e Autoritetit janë marrë në konsideratë pjesa me e madhe e komenteve dhe sugjerimeve të dhëna nga DPA.

4. Palët e interesit të përfshira

Listoni të gjithë palët e interesuara, qoftë organizata apo individë, të cilët kanë dhënë komente/kontribut në konsultimet publike përmes metodave të ndryshme të konsultimit, gjatë gjithë procesit të hartimit.
Përmendni gjithashtu numrin dhe strukturën e palëve të interesuara që morën pjesë në takime publike ose seanca të organeve këshilluese.
Specifikoni palët e interesuara që morën pjesë në grupin e punës për hartimin e aktit.

Projektvendimi është propozuar nga Kryeministri dhe është hartuar nga Autoriteti Kombëtar për Sigurinë Kibernetike (AKSK). Gjithashtu AKSK eshte konsultuar lidhur me projektvendimin, me ekspertë nga CILC: Center for International Legal Cooperation.

Gjatë takimeve konsutative te zhvilluara ne datat 4-5 Qershor 2025, institucionet të cilat kanë përcjellë komente dhe sugjerime (elektronikisht) janë si më poshtë vijon:

- Drejtoria e Përgjithshme e Akreditimit (DPA)

1. **Pasqyra e komenteve të pranuara me arsyetimin e komenteve të pranuara/ refuzuara**

Gruponi komentet/ propozimet e pranuara sipas çështjes që ato ngritën;
Gruponi komente të ngjashme së bashku dhe renditni palët e interesuara që i ngritën ato;
Shpjegoni cili ishte vendimi i marrë dhe sqaroni shkurtimisht arsyet për të.

Çështja e adresuar	Komenti		Palët e interesuara	Vendimi	Justifikimi
Lidhur me përkufizimet	DALLIMET MIDIS (ITSEF) DHE OVK		DPA	Pranuar	
	Aspekti	ITSEF *(Information Technology Security Evaluation Facility)* / CAB *(Organ Vlerësimi i Konformiteti t)*			
	Funksioni	Laborator teknik që bën vlerësimin teknik dhe testimin e produktit.	Institucioni që mbikqyr procesin e certifikimit dhe lëshon certifikatën.		
	Akreditimi	I akredituar si laborator testimi (sipas ISO/IEC 17025).	I akredituar si organ certifikimi (sipas ISO/IEC 17065).		

	Produkt i punës	Përgatit raportin teknik të vlerësimit (ETR).	Përdor raportin e ITSEF për të marrë vendimin për certifikim.		
	Marrëdhënia me autoritetin	Nuk është domosdoshmërisht përgjegjës për certifikim – i raportojnë CAB-it ose autoritetit.	Raporton te autoriteti kombëtar i certifikimit (p.sh. BSI, ANSSI).		
	Fusha e ekspertizës	Vlerësim teknik i thelluar i sigurisë (penetrim, analizë, testim).	Menaxhimi i konformitetit dhe certifikimit ligjor/administrativ.		
	Dallimet midis Autoritetit Kombetar dhe OVK Konkluzion:. Neni 2 “Perkufizime” Sugjerojm te behen riformulohen: “Certifikata” si vijon: “eshte nje certifikate sigurie kibernetike e leshuar sipas skemes se certifikimit te sigurise kibernetike per produktet TIK....”. Per sqarim thjesht perkufizimit i shtohet togfjaleshi ne “bold”. "Organ certifikues” dhe "Organi i vlerësimit të sigurisë së teknologjisë së informacionit (ITSEF)” duhen riformuluar posacerisht sipas perkufizimit te dhene ne rregulloren ne fjale. Në kontekst të regullores 482/2024 dhe dokumentacionit teknik të skemës EUCC, nuk eshte detyre e trupave certifikuese te bejne testime te drejtperdrejta, dhe as inspektime teknike të thelluara. Ato nuk kryejnë aktivitete testimi, inspektimi, kalibrimi por mbeshteten ne raportet e ITSEF. Gjithashtu ITSEF nuk				

	mund te kryeje aktivitete certifikimi. Ndaj dhe si rezultat jam e mendimit qe Perkufizimi i dhene per “Organ certifikues” si dhe “Organ i vlersimit te sigurisë së teknologjise së informacionit (ITSEF) jane shprehur gabim dhe duhen riformuluar. Sugjeroj qe riformulimi te lihet posacerisht sic eshte shprehur per te dyja keto terminologji ne Rregulloren Europiane 482/2024			
Neni 3 “Standartet e Vlerësimit”	Pika 2, germa a), standartet e cituar ne kete fjali jane dhene ne menyre kumulative apo alternative? Ne varesi te qellimit sugjerojme te behet rregullimi perkates me qellim qe te jete me e qarte menyra e implementimit.	DPA	Pranuar	
	Pika 3, sugjeroj te riformulohet “Nje certificate e leshuar ne perputhje me standartet e permendura ne piken 1 te ketij neni, konsiderohet e leshuar sipas skemes dhe prezumon konformitet me nje profil te mbrojtjes qe permbush standartet e listuara ne pikwn 2 te ketij neni.	DPA	Pranuar	
	Pika 4, të riformulohet ne menyre te ngjashme me pike 3 per ate pjese ku eshte dhene sugjerimi per riformulim	DPA	Pranuar	

Neni 5 “Metodat e certifikimit te produteve TIK”	Pika 1, germa b) duhet riformuluar si vijon: “duke perfshire nje profil te mbrojtjes si pjese e procesit TIK….”	DPA	Pranuar	
Neni 7 “Kriteret dhe metodat e vlersimit per produktet TIK”	Pika 1, germa ç, togfjaleshi “dokumentet e aplikimit” te zevendesohet sipas perkufizimit te dhene ne Nenin 2, “dokument Teknik me i fundit”	DPA	Pranuar	
Neni 9 “Informacioni I nevojshem per certifikim dhe vleresim”	Nw piken 3 dhe 4 duhet bere riformulimi korrekt ne lidhje me ofrimin e rezultateve te meparshme te certifikimit nga aplikantet dhe riperdorimin e tyre nga ITSEF. Sipas rregullores 482 ky veprim eshte I mundshem (lejohet) por jo I detyrueshem. Ndaj ne kontekst te rregullores sugjeroj riformulimin e ketyre neneve me qellim qe te mos e percaktoj si detyrim percaktim por si nje mundesi.	DPA	Pranuar	

Neni 13 “Marka dhe etiketa”	Pika 1, e percakton vendosjen e markës si detyrim, ndërkohë rregullorja e percakton si kriter fleksibël duke përdorur togfjalëshin “may affix a mark and label” ç’ka e ben kete parashikim opsional. Nuk mendoj se skema EUCC e ka kriter te detyrueshem dhe absolut vendosjen e markes. Pika 4, germa ç) vendoset si kriter absolut, ndërkohë rregullorja në fjalë përdor terminologjine “ëhere applicable” përpara kushtit që do të thotë se e lë fleksibël ne per t’u gjykuar rast pas rasti në varësi të kushteve të produktit (nëe ka pasur më parë historik certifikimi, kur skema e kërkon një gjë të tillë, apo kur informacioni shton vlerë sigurisë kibernetike)	DPA	Pranuar	
Neni 15 “Rishikimi i certifikatës”	Pika 2, gërma c) të riformulohet: “.....si dhe të lëshojë një certifikatë të re me fushë identike dhe periudhë vlefshmërie të zgjatur”. Sqarim: të zëvendësohet fjala “shtrirje” me fjalen “fushë”. Germa ç) të riformulohet duke përdorur në vend të togfjalëshit “qëllim tjetër”, “fushë të ndryshme”.	DPA	Pranuar	
Neni 17 “Kriteret dhe metodat e vlerësimit”	Pika 1, germa b) të zëvendëesohet togfjalëshi “përdorimin e synuar” me “qëllimin e përdorimit”. PS: është përdorur edhe në vende të tjera gjatë projekt aktit. Mendoj se formulimi i ri i përshtatet më shume kontekstit të projektaktit.	DPA	Pranuar	

Neni 18	Të hiqet togfjalëshi “në një formë të plotë dhe të sakte”, rregullorja	DPA	Pranuar	
Neni 19, “Lëshimi i certifikatave për profilet e mbrojtjes” (jo)	Pika 4, germa a) të riformulohet “autoriteti kombetar certifikues i sigurisë kibernetike i akredituar si trupë certifikuese, ose”	DPA	Pranuar	
Neni 21. “Rishikimi I nje certificate per profilet e mbrojtjes”	Ne menyre identike të reflektohen ndryshimet sikurse janë dhënë peë nenin 15.	DPA	Pranuar	
Neni 24 “Kerkesa specifike shtese per nje organ certifikues”	Pika 3 duhet riformuluar duke pasqyruar ate percaktim sic e ka dhene rregullorja si vijon: “ Autoriteti kombëtar i certifikimit të sigurisë kibernetike harton një raport autorizimi, i cili i nënshtrohet *rishikimit ndërinstitucional*/ vleresimit te ndersjellte nga homologet. Në rastin e Shqiperise e cila nuk është anëtare e BE “vlerësimi i ndersjellte” do të mund te realizohet vetem nëse ka nje marreveshje te njohjes se ndesjellte/reciproke dhe deshiron te	DPA	Refuzuar	Neni 24 është hartuar në përputhje me percaktimet e rregullores zbatuese të Komisionit Evropian Nr. 2024/482 te ndryshuar.

	behet pjese e skemes se vlersimit te ndersjellte!!! *Pika 6, duhet te riformulohet:* ‘per qellime autorizimi në rastin e degëve të organizmave europianë të notifikuar, që duan të operojnë në Shqipëri, si organe certifikuese te autorizuara per certirfikimin e sigurise kibernetike, ato duhet të jenë te akredituar nga një organ akreditimi i një shteti anëtar të BE-së dhe anëtar i Organizatës Europiane të Akreditimit. Në këtë rast “Certifikata e akreditimit” te ketyre trupave duhet të mbulojë funksionimin/veprimtarinë e këtij organizmi në territorin shqiptar për fushën përkatëse”.			
Neni 25, “ Kerkesa shtese ose specifike per nje ITSEF”	Në menyrë të ngjashme të reflektohen ndryshimet dhe sugjerimet sikur janë dhënë në nenin 24, përkatësisht për pikat 4 dhe 7 të nenit.	DPA	Refuzuar	Neni 25 është hartuar në përputhje me rregulloren zbatuese të Komisionit Evropian nr. 2024/482 të ndryshuar.
Neni 26 “Organi kombetar i certifikimit të sigurise kibernetike”	Pika 4, germa b) nuk është shumë e kuptueshme se cfarë do të thotë “zbaton detyrimet e prodhuesve ose ofuesve të produkteve, sherbimeve,,,,etj”?	DPA	Pranuar	
Neni 30	A do të parashikohet ndonje gjë në lidhje me njoftimin e ENISA mbi pezullimin e certifikatave pas bërjes shtet anëtar i BE?	DPA	Refuzuar	Projektakti rregullon skemën kombëtare të certifikimit në kuadrin aktual institucional dhe ligjor.

				Çdo detyrim për njoftim ndaj ENISA-s do të rrjedhë drejtpërdrejt nga kuadri ligjor evropian pas anëtarësimit të Republikës së Shqipërisë në Bashkimin Evropian dhe nuk është e nevojshme të parashikohet në mënyrë të posaçme në këtë fazë.
Neni 37, “Raporti i analizës së ndikimit të vulnerabilitetit	“Pika 5, 6 dhe 7 ku përmendet togfjalëshi “vulnerabiliteti nuk është i mbetur” apo “vulnerabilitet i mbetur” të zëvendësohet përkatësisht me “cënueshmeria nuk është e tolerueshme”, “cënueshmëri e patolerueshme”	DPA	Refuzuar	Terminologjia “vulnerabilitet” dhe “vulnerabilitet i mbetur” është përdorur në përputhje me përcaktimet dhe terminologjinë e parashikuar në ligjin nr. 25/2024, “Për sigurinë kibernetike”

Në kapitullin IX “VLERËSIMI I OPONENCËS SË ORGANEVE CERTIFIKUESE”,	Në kapitullin IX “VLERËSIMI I OPONENCËS SË ORGANEVE CERTIFIKUESE”, përmendet në shumë dispozita terminologjia “vleresim i oponences”. Sugjeroj që kjo terminologji të zëvendësohet me “Vlerësim i ndërsjelltë”.	DPA	Refuzuar	Është ruajtur e njëjta linjë me atë të BE.